

مافیا،

یک بازی غیر معمولی

درباره بازی
پررونق مافیا بیشتر بدانید

فاطمه دولتی

دیمیتری دیویدوف یک روان‌شناس روسی بود. یک روان‌شناس روس. او در تمام عمر به دنبال کشف حقیقت آدم‌ها بود. حقیقت زبان بدنشان، حرف‌هایشان، تبحرهایی که دارند و پنهان می‌کنند، قدرت تمرکزشان و... شاید به خاطر همین هم بود که بازی «مافیا» را طراحی کرد. دیمیتری این بازی را در دانشکده روانشناسی دانشگاه ایالتی موسکو اجرا و در کلاس‌های درس، خوابگاه‌ها و حتی اردوگاه‌های تابستانی دانشگاه مسکو منتشر کرد. دانشجویان روسی که برای کارشناسی ارشد به خارج از کشور رفته بودند، مافیا را با خود بردند و در باشگاه‌ها و گروه‌هایی که به آن‌ها پیوسته بودند، انتشار دادند. این بازی خیلی زود در سایر دانشگاه‌ها و حتی مدرسه‌های اتحاد جماهیر شوروی رواج پیدا کرد و به سایر مناطق اروپا و سپس ایالات متحده و حتی دانشگاه پرینستون هم رسید. بعد از آن یک تئاتر در لندن غربی، مافیا را در اواخر دهه ۸۰ با شیوه‌های بداهه‌نوازی خود ادغام کرد. تاجایی که کودکان در یک اردوی تابستانی پنسیلوانیا، قوانین را با اشتیاق به یکدیگر یاد می‌دادند. کم‌کم دانشجویها از هر شهری که آمده بودند، هنگام برگشت بازی مهیج مافیا را به زادگاه خودشان بردند. مافیا در نقاط مختلف جهان، تغییرات اندکی پیدا کرد، اما سرانجام در کنار همه سرگرمی‌ها به عنوان یک بازی جذاب و مهیج شناخته شد.

هدف دیمتری چه بود؟

الگوی اصلی این بازی تقابل بین یک اقلیت آگاه (تیم مافیا) و اکثریت ناآگاه (تیم شهروندان) است؛ اما پس از اینکه بازی مافیا به همه کلاس‌های درسی در روسیه کشیده شد، برخی از خانواده‌ها نگران تأثیرات این بازی روی فرزندان‌شان شدند؛ بعضی افراد در دیگر کشورها هم نگران نفوذ فرهنگی؛ اما دیویدوف معتقد بود که این بازی بسیار آموزنده است. هدف دیمتری از خلق این بازی، کمک به تحقیقات روانشناسی، آموزش روش‌های مختلف خواندن زبان بدن، آموزش چگونگی دریافت سیگنال‌های غیرکلامی و همین‌طور تدریس ارتباطات غیرکلامی به دانش‌آموزان بود. البته این هدف را می‌توان خوش‌بینانه‌ترین هدف دانست. طراح این بازی می‌گفت: «مافیا به بچه‌ها یاد می‌دهد که حق را از اشتباه تشخیص بدهند. این بازی افراد را مجبور می‌کند با صحبت کردن از خود دفاع کنند و روش مناسبی برای بهبود بخشیدن به فن بیان افراد است. استمرار در انجام بازی مافیا باعث می‌شود با زبان بدن آشنا شده، لحن قاطعی کسب کنید و یاد بگیرید که چطور قانع‌کننده صحبت کنید. این بازی روش مناسبی است تا افراد کم‌حرف و یا افرادی که با صحبت کردن در جمع‌ها مشکل دارند، کمی خود را به چالش کشیده و اجتماعی‌تر شوند. در کل می‌توان گفت که مافیا تنها یک بازی نیست. این بازی فکری با مطالعات روانشناسی طراحی شده و برای رشد شخصیتی، بهبود فن بیان و شناخت زبان بدن بسیار مفید است.»

بازی مافیا

در این بازی شرکت‌کنندگان به دو گروه مافیا و شهروند تقسیم می‌شوند. همه چیز در قالب یک جامعه و شهر طراحی شده است. افراد با هم تعامل دارند، گفت‌وگو می‌کنند و یک زندگی جمعی در نظامی متشکل از روابط خاص را تمرین می‌کنند. هدف نهایی بازی مافیا از بین بردن یا به عبارت بهتر، از بازی به در کردن شهروندها توسط گروه مافیا و یا برعکس آن از بین بردن مافیاهای بازی توسط شهروندها است. زمانی که یکی از این دو گروه در اکثریت باشند، بازی مافیا به اتمام خواهد رسید. بازیکنان هیچ‌گاه نباید نقش خود را در ابتدای بازی برای افراد دیگر فاش کنند. بازی مافیا دو بخش یا قسمت اصلی دارد: روز و شب. هنگام شب، تمام افرادی که در بازی نقش دارند، موظف‌اند چشمان خود را بسته نگه دارند تا زمانی که روایتگر به ترتیب اسم نقش‌های بازی را صدا بزند. روایتگر به ترتیب نقش‌های مافیا، دکتر و

کارآگاه را صدا خواهد زد. لازم به ذکر است که از طریق این روش، مافیاهای در سکوت برای اولین بار همکاران خود را خواهند شناخت. در کشور ما این بازی در دوره‌های خانوادگی و دوستانه رونق قابل توجهی پیدا کرده است و حتی برخی از کافه‌ها، مشتریان خود را با تدارک گسترده این بازی جذب می‌کنند. به تازگی این بازی به عنوان مسابقه تلویزیونی از شبکه سلامت نیز پخش می‌شود. سری اول این مسابقه طرفداران خود را پیدا کرد و حالا در سری دوم با اضافه کردن بازیکنان زن، طرفداران بیشتری پیدا کرده است.

از مافیا تا انسان گرگ‌نما

گاهی بازی مافیا را انسان گرگ‌نما می‌نامند. البته که دلیل خوبی نیز برای این نام‌گذاری وجود دارد؛ چون اعضای مافیا در روز خود را در نقش شهروندانی آرام نشان می‌دهند؛ اما در شب از این لباس خارج شده و روی دیگر خود را نشان می‌دهند. آن‌ها باید برای برنده شدن، دروغ بگویند و هرچه دروغ‌گوی ماهرتری باشند، شانس برنده شدنشان بیشتر می‌شود. موضوعی که یکی از آسیب‌های مهم و غیر قابل انکار این بازی است. ریخته شدن قبح دروغ‌گویی، ترویج دورویی و تقویت شک و تردید، آسیب‌های دیگری است که نمی‌توان آن‌ها را نادیده گرفت.

به همه شک داشته باش، حتی بغل دستی

شک حالت پسندیده‌ای نیست. آدم‌ها روابطشان را بر مبنای اعتماد می‌سازند. بارها در روایت‌های مختلف، انسان‌ها به خوش‌بینی و خوش‌گمانی تشویق شده‌اند؛ اما مافیا در بدو ورود به مسابقه، شک و اتهام را در آستین خود دارد. بازیکنان مجبورند به همه بدبین باشند، ظن بزنند و حرف هیچ‌کس را باور نکنند. هرچند انجام این بازی می‌تواند به ما کمک کند تا هر حرفی را به آسانی نپذیریم و در پی شواهد تأیید کننده برای ادعاها باشیم، اما توجه داشته باشید انجام این بازی به مدت طولانی، می‌تواند در برخی افراد شک و بدبینی بی‌جا در خصوص دیگران ایجاد کند. صرف نظر از نتیجه بازی، اگر این خصلت در آدمی نهادینه یا حداقل قوی شود، زندگی به شدت سخت خواهد شد.

دروغ‌گویی استراتژیک

در مافیا، شما عمداً دروغ می‌گویید. دروغ‌هایی از پیش تعیین شده و از روی فکر. دروغ شاه‌کلید شما برای پیروزی است. هر چه دروغ‌گوی قهارتری باشید، موفق‌تر خواهید

”

هرچند انجام این بازی می‌تواند به ما کمک کند تا هر حرفی را به آسانی نپذیریم و در پی شواهد تأییدکننده برای ادعاها باشیم اما توجه داشته باشید انجام این بازی به مدت طولانی و صرف زمان زیاد برای آن، می‌تواند در برخی افراد، شک و بدبینی بی‌جا در خصوص دیگران ایجاد کند.

حرکات بدن، بالا بردن مهارت صبوری و گوش دادن فعال، نکات خوب مافیا است. به نظرم اینکه سعی شده مسابقه ایرانی جلوه کند، جالب است. یک اقدام خوب برای اینکه جوان ترها بتوانند دور هم مسابقه تماشا کنند و نکاتی هم بیاموزند».

باربد، یک جوان نوزده ساله پشت کنکوری است. او در مورد مافیا می گوید: «من از قبل با مافیا آشنا بودم. این بازی بسیار مهیج است، فکرش را بکنید ۱۰ نفر دور هم

بود. مهم ترین هشدار در خصوص بازی مافیا، بحث دروغ گویی و کسب مهارت در آن است. توجه داشته باشید که صرف زمان زیاد برای این بازی می تواند به نتیجه ناخوشایند تبصر در دروغ گویی منجر شود. باور این مسئله که دروغ می تواند راه شما را برای سعادت باز کند، آسیبی است که با بازی افراطی مافیا در کمین شما خواهد بود.

خودخواهی

در شهر مافیایی، افراد فقط به خودشان فکر می کنند. همه با گفتن «ما می خواهیم شهر رو نجات بدیم»، دیگران را فریب می دهند تا در حصار این فریب خودشان در امنیت باشند. خودخواهی، در هیچ کجای دنیا مورد تأیید نیست. اگر شهر، قرار است نمادی از شهر واقعی باشد، باید نمودی از روابط انسانی در آن دیده شود.

تصمیم گیری بر اساس ظن

شب نقاب مافیا کنار می رود، سپس تک تیرانداز بازی می تواند بیدار شود و بر اساس ظن و گمان به یک نفر شلیک کند. یک نفری که شاید شهروند بی گناه بازی باشد. این در حالی است که در واقعیت، ما بر اساس واقعیت و یقین پیش می رویم و بیشتر مواقع از تصمیم های هیجانی بر اساس گمان و ظن آسیب می بینیم .

مردم در مورد بازی مافیا چطور فکر می کنند؟

زهرا، یک مادر چهل و چند ساله است. او در کنار خانه داری، خیاطی هم آموزش می دهد و یک پسر نوجوان دارد. وقتی نظر او را می پرسیم، می گوید: «پسر من خیلی دقیق، هر شب این بازی رو تماشا می کنه. راستش من خودم این بازی رو دوست ندارم؛ چون کامل متوجه ش نمی شم؛ یعنی نمی دونم فایده اینک به تعدادی از افراد دور هم جمع بشن و مدام به همدیگه دروغ بگن و گاهی با عصبانیت داد بززن تا حرفشون به کرسی بشینه چیه! وقتی به پسر من می گم جای این مسابقه چیز دیگری تماشا کن، قبول نمی کنه. من حس خوبی به مسابقه ندارم، ولی نمی تونم این حس رو به طور عقلانی ثابت کنم».

مجتبی سی سال دارد و مهندس عمران است. او می گوید: «من به همراه خواهر و برادرم مسابقه را تماشا می کنیم. من نه صد درصد موافق این مسابقه هستم نه مخالف، اما به نظرم مسابقه توانسته کمی از هیجانات مورد نیاز نوجوان ها را تأمین کند. این مسابقه قدرت استدلال و تمرکز فرد را بالا می برد، به او می آموزد که در همه حال حواس خود را جمع کرده و بی دلیل به کسی اعتماد نکند. توجه به

توجه داشته باشید که صرف زمان زیاد برای این بازی می تواند به نتیجه ناخوشایند تبصر در دروغ گویی منجر شود. باور این مسئله که دروغ می تواند راه شما را برای سعادت باز کند آسیبی است که با بازی افراطی مافیا در کمین شماست.

مافیا، فراتر از یک بازی

مافیا شاید یک مسابقه گروهی ساده به نظر بیاید، اما واقعاً این طور نیست. این مسابقه، فراتر از یک بازی معمولی است، پس برای اینکه از آسیب‌های آن در امان بمانید، در تماشای آن تعادل داشته باشید، با فرزندان‌تان بازی را نقد کنید و نقاط قوت و ضعفش را به زبان بیاورید. گفت‌وگو، تفکر و اثبات عقلانی بعضی از آسیب‌ها، بهترین راه نجات نوجوان‌ها و جوان‌ها از مافیای مهیج اما خاکستری است.

جمع شوند و واقعاً بازی کنند. مردم هم سعی می‌کنند از پشت تلویزیون حدس بزنند چه کسی برنده می‌شود. من و دوستانم درباره این بازی حرف می‌زنیم، تفکر استراتژیک یا توانایی طراحی و پیاده‌سازی استراتژی، بازی تیمی یا همان تیم ورک، افزایش مهارت‌های اجتماعی یا توانایی ارتباط مثبت و سازنده با مردم از خوبی‌های این بازی است؛ اما نقش بازی کردن یا همان رول بازی کردن شاید کار خوبی نباشد. ولی خب، من به شخصه بازی را دوست دارم.

”

در شهر مافیایی،
افراد فقط به
خودشان فکر
می‌کنند، همه با
گفتن: «ما
می‌خوایم شهر رو
نجات بدیم»،
دیگران را فریب
می‌دهند تا در
حصار این فریب
خودشان در
امنیت باشند.

